

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 412/08-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. novembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť M. Ď., S., zastúpeného advokátom JUDr. A. T., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sžo 76/2007 z 5. septembra 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. Ď. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. decembra 2007 doručená sťažnosť M. Ď., S. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Sžo 76/2007 z 5. septembra 2007 tým, že rozhodnutie najvyššieho súdu, ktoré sa týkalo jeho prepustenia z Policajného zboru (ďalej aj „PZ“), bolo nedostatočne odôvodnené, arbitrárne, nereagujúce na jeho argumenty. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 19. decembra 2007, pričom napadnutý rozsudok nadobudol právoplatnosť 24. októbra 2007.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že personálnym rozkazom ministra vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „minister vnútra“) č. 738 z 22. decembra 2005 bol prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru, kde pracoval v stálej štátnej službe vo funkcii staršieho referenta O. PZ V., a to z dôvodu, že počas výkonu štátnej služby túto nevykonával riadne, pretože 27. októbra 2005 asi o 11.15 h na tamojšom pracovisku pasovej kontroly pre peších a osobné motorové vozidlá na vstupe z Ukrajiny do Slovenskej republiky bez oprávneného dôvodu prevzal od nestotožneného občana Ukrajiny bankovku nezistenej meny a hodnoty, ktorú si ponechal pre vlastnú potrebu, a umožnil tejto osobe bezproblémový vstup na územie Slovenskej republiky, pričom túto skutočnosť bezodkladne neoznámil príslušnému orgánu aj napriek tomu, že podľa § 168 Trestného zákona bol povinný tak urobiť, čím mal porušiť služobnú prísahu a služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom, a jeho ponechanie v služobnom pomere príslušníka PZ by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Proti personálnemu rozkazu podal sťažovateľ rozklad, ktorý minister vnútra svojím rozhodnutím č. p. KM-20/PK-2006 zo 7. marca 2006 zamietol a napadnutý personálny rozkaz potvrdil. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že dôvody prepustenia sťažovateľa zo služobného pomeru boli zistené vlastným šetrením nadriadeného, ktorý sa oboznámil s vyšetrovacím spisom policajného orgánu OBKOK ÚIS PZ (úrad inšpekčnej služby), sp. zn. ČTS: UIS-86/KOK-2005 a po nahliadnutí do neho ako dôkaz v zmysle § 238 zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície (ďalej len „zákon o štátnej službe príslušníkov PZ“) zabezpečil úradný záznam z nazretia do tohto vyšetrovacieho spisu č. p. PPZ-42-129/HCP-SO/2005 zo 16. decembra 2005. Ako ďalšie dôkazy použil nadriadený najmä fotokópiu plánu služieb OHK PZ na mesiac október 2005, fotokópiu prehľadu služby z 27. októbra 2005, fotokópiu inštruktáže z 27. októbra 2005, fotokópiu programu mesačného hodnotenia práce policajtov OHK PZ, fotokópiu prezenčnej listiny z preškolenia právnych noriem, nariadení a pokynov, fotokópiu prehľadu o odmenách a trestoch sťažovateľa, úradný záznam spracovaný policajným orgánom OBKOK ÚIS PZ, sp. zn. ČTS: UIS-86/KOK-2005 z 19. decembra 2005 a vlastnoručne napísané vyjadrenia sťažovateľa k meritu veci. Tieto dôkazy, ako

aj v konaní o rozklade poradnou komisiou ministra vnútra zabezpečený úradný záznam z prehliadnutia ITP (informačno technické prostriedky) z vyšetrovacieho spisu sp. zn. ČTS: UIS-86/KOK-2005 spísaný pod č. p. KM-20/PK-2006 zo 16. februára 2006, dostatočne preukázali, že sťažovateľ sa protiprávneho konania, zakladajúceho dôvod jeho prepustenia, ktorým je zvlášť hrubé porušenie služobnej prísahy a služobnej povinnosti, skutočne dopustil.

Zákonnosť rozhodnutia ministra vnútra o rozklade, ako aj personálneho rozkazu ministra vnútra navrhol sťažovateľ preskúmať súdom, a to žalobou o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia. V správnej žalobe sťažovateľ uviedol, že tvrdenie žalovaného orgánu o tom, že dôkazy vyplývajúce z vyšetrovacieho spisu dostatočne preukazujú, že sa sťažovateľ protiprávneho konania, zakladajúceho dôvod jeho prepustenia skutočne dopustil, nemá oporu vo vykonaných dôkazoch, keďže táto skutočnosť nevyplýva ani zo záznamu vyhotoveného ITP, ani z výpovedí svedkov a obvinených. Sťažovateľ ďalej uviedol, že s cieľom objasniť svoje konanie a vyvrátiť podozrenie z trestnej činnosti spolupracoval s orgánmi činnými v trestnom konaní. Vo výpovedi z 18. apríla 2006, keď mu bol predložený záznam z ITP, sťažovateľ vysvetlil, čo mu mohlo byť odovzdané osobou prechádzajúcou hranicu 27. októbra 2005. Pri začatí trestného stíhania bola u neho vykonaná aj prehliadka, pričom žiadne dôkazy potvrdzujúce páchanie trestnej činnosti zistené neboli. Napokon uviedol, že jeho konanie počas služby 27. októbra 2005 bolo obvyklým prevzatím operatívneho poznatku od osoby spolupracujúcej s PZ napísaného na kúsku papiera, na ktorom bolo uvedené meno osoby aj číslo motorového vozidla, ktoré treba podrobiť dôkladnej prehliadke aj za použitia röntgenu. Toto vysvetlenie nebolo ničím vyvrátené a existujú dôkazy, že sťažovateľ takýmto spôsobom preberal informácie z operatívno-pátracej činnosti aj v období pred 27. októbrom 2005. Podľa názoru sťažovateľa by bolo v rozpore so zákonom, keby výkon operatívno-pátracej činnosti, ktorý patril do jeho pracovnej náplne, bol hodnotený ako hrubé porušenie služobnej prísahy a služobnej povinnosti. Sťažovateľ bol za výkon služby vždy pozitívne hodnotený, mal niekoľko pochvál a nikdy nebol disciplinárne trestaný. Záver žalovaného orgánu, že sťažovateľovi bolo spáchanie protiprávneho konania zakladajúceho dôvod jeho prepustenia spoľahlivo preukázané, je predčasný a nemá oporu vo vykonanom

dokazovaní. Ak by aj existovali u iných policajtov z oddelenia hraničnej kontroly o preberaní úplatkov, nemožno ich dávať do súvisu s osobou sťažovateľa, lebo on sa takejto činnosti nikdy nedopustil. Zo záznamu spísaného policajným orgánom OBKOK ÚIS PZ, sp. zn. ČTS: UIS-86/KOK-2005 z 19. decembra 2005 sa v žiadnom prípade nedá preukázať, že sťažovateľ sa dopustil nejakého protiprávneho konania. Takéto hodnotenie uvedeného listinného dôkazu, v ktorom nie je ani zmienka o sťažovateľovi, ani o jeho trestnej činnosti, je v rozpore so zákonnými ustanoveniami upravujúcimi hodnotenie dôkazov. Taktiež žalovaným orgánom vyprodukovaný záznam zo 16. februára 2006 nemôže byť hodnotený ako dôkaz usvedčujúci sťažovateľa zo spáchania trestnej činnosti a porušenia služobnej prísahy a služobných povinností zvlášť hrubým spôsobom. V žiadnom prípade nemôže ako dôkaz preukazujúci porušenie zákonných povinností sťažovateľa dňa 27. októbra 2005 slúžiť rozpis služieb z 27. októbra 2005 alebo záznam o začatí konania vo veci prepustenia zo služobného pomeru z 15. decembra 2005, ku ktorému sa sťažovateľ písomne vyjadril 16. decembra 2005, pričom sťažovateľ vo svojom vyjadrení porušenie služobných povinností nepriznáva. Takéto úvahy pri hodnotení dôkazov žalovaným orgánom sa vymykajú zásadám logického myslenia a správneho uvažovania a nemajú podklad v dosiaľ vykonanom dokazovaní. Neexistuje žiaden dôkaz, že by sťažovateľ akýmkoľvek spôsobom porušil svoje služobné povinnosti, a teda, že by bol daný zákonný dôvod na jeho prepustenie zo služobného pomeru.

O žalobe sťažovateľa rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) rozsudkom z 1. februára 2007 č. k. 1 S 192/2006-30, ktorým žalobu zamietol. Podľa názoru sťažovateľa krajský súd sa s argumentmi, ktoré uviedol v odvolaní vo svojom rozhodnutí vôbec nevysporiadal. Naopak, tvrdenia uvádzané žalovaným akceptoval ako pravdivé a objektívne preukázané. Sťažovateľ je toho názoru, že krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, preto proti tomuto rozsudku podal odvolanie. Sťažovateľ v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa poukazoval na skutočnosť, že tvrdenia, že prevzal 27. októbra 2005 v čase asi o 11.15 h pri vykonávaní kontroly osôb vstupujúcich na územie Slovenskej republiky od „nestotožneného“ občana Ukrajiny vstupujúceho na územie Slovenskej republiky bankovku nezistenej hodnoty a meny, ktorú

si bez zákonného dôvodu aj ponechal pre vlastnú potrebu, a následne tomuto občanovi umožnil bezproblémový vstup na územie Slovenskej republiky, nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, keďže to nevyplýva ani z ITP, obrazovo-zvukových záznamov a ich prepisov, o ktorých krajský súd a správne orgány opierajú svoje rozhodnutia, ani zo žiadnych ďalších vykonaných dôkazov. Zo záznamov vyplýva len prevzatie „niečoho od niekoho“ a všetko ostatné uvedené v napadnutom personálnom rozkaze ako dôvod prepustenia zo služobného pomeru je len nepodložené tvrdenie služobného orgánu.

Najvyšší súd napadnutý rozsudok krajského súdu z 1. februára 2007 č. k. 1 S 192/2006-30 potvrdil. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že námietka sťažovateľa, že mu nebolo preukázané prevzatie bankovky od neznámeho občana Ukrajiny, nie je relevantná, keďže zo spisu je zrejmé, že vo veci konajúce správne orgány vychádzali z ITP, obrazovo-zvukových záznamov a ich prepisov dokumentujúcich protiprávne konanie príslušníkov OHK PZ. Najvyšší súd ďalej dôvodí, že sťažovateľ mohol v podanom rozklade navrhnúť dôkazy, na základe ktorých by bolo možné preukázať, že sa nedopustil protiprávneho konania, a poukazuje na to, že sťažovateľ ani v súdnom konaní nenavrhol doplnenie dokazovania. Podľa názoru najvyššieho súdu, námietky sťažovateľa nie sú právne významné z hľadiska preskúmania zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie o prepustení vydané.

Vo vzťahu k napadnutému rozsudku najvyššieho súdu sťažovateľ uvádza, že zákon o štátnej službe príslušníkov PZ v § 241 určuje náležitosti rozhodnutia, pričom jednou z nich je, že rozhodnutie musí vychádzať zo skutočného stavu veci, ktorý musí byť v zmysle § 233 citovaného zákona presne a úplne zistený. Podľa § 233 ods. 2 citovaného zákona orgán pri posudzovaní veci objasňuje rovnako dôkladne všetky rozhodné okolnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech alebo neprospech účastníka konania. Podľa názoru sťažovateľa napadnuté rozhodnutia správnych orgánov nespĺňajú tieto zákonné predpoklady, keďže predmetný skutkový stav v žiadnom prípade nebol presne a úplne zistený. Z napadnutého rozsudku vôbec nevyplýva, akými úvahami sa najvyšší súd pri hodnotení dôkazov riadil, prečo sa stotožnil s tvrdeniami žalovaného, na základe čoho považuje tvrdenia žalovaného za preukázané a tvrdenia žalobcu - sťažovateľa nie, čím

neboli naplnené požiadavky ustanovení § 132 a § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Preskúmanie zákonnosti predpokladá, že súd sa vysporiada s tým, či napadnuté rozhodnutia správnych orgánov sú zákonné, a teda či majú všetky zákonom vyžadované náležitosti a nie sú v rozpore so zákonom. Podľa názoru sťažovateľa si najvyšší súd túto jeho základnú úlohu nesplnil, a to práve z už uvedených dôvodov.

Sťažovateľ je z uvedených dôvodov toho názoru, že najvyšší súd svojím rozhodnutím sp. zn. 2 Sžo 76/2007 porušil jeho právo na súdnu a inú právnu ochranu, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie.

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal toto rozhodnutie:

„1. Základné právo M. Ď. na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a základné právo M. Ď. na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu SR, č. k. 2 Sžo 76/2007 zo dňa 05. 09. 2007 porušené bolo.

2. Ústavný súd SR rozsudok Najvyššieho súdu SR, č. k. 2 Sžo 76/2007 zo dňa 05. 09. 2007 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

3. M. Ď. priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 500 000,- Sk, ktoré mu je Najvyšší súd SR povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

4. Najvyšší súd SR je povinný zaplatiť M. Ď. trovy právneho zastúpenia v sume 6 296,- Sk na účet jeho právneho zástupcu advokáta JUDr. A. T., do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

Postatou sťažnosti je tvrdenie, že najvyšší súd porušil právo sťažovateľa na súdnu ochranu tým, že z napadnutého rozsudku nevyplýva, akými úvahami sa riadil pri hodnotení dôkazov, prečo sa stotožnil s tvrdeniami správneho orgánu a prečo ich považoval za preukázané. Sťažovateľ týmto vlastne tvrdí, že rozhodnutie najvyššieho súdu bolo zjavne neodôvodnené a arbitrárne, nereagujúce na jeho argumenty.

Z relevantných rozhodnutí (personálny rozkaz, rozklad, rozsudok a rozsudok o odvolaní) ústavný súd zistil, že sťažovateľ konštantne namietal skutočnosť, že personálny rozkaz, resp. personálny rozkaz potvrdený rozhodnutím o rozklade nemal dostatočnú oporu vo vykonaných dôkazoch.

Ústavný súd konštatuje, že táto námietka je závažná, a teda najvyšší súd bol povinný sa s ňou vysporiadať. (porov.: rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva, 9. december

1994, *Hiro Balani v. Spain*, sťažnosť č. 18064/91, §§ 27-28). Najvyšší súd uvedenú námietku neopomenul a v napadnutom rozsudku k nej uviedol, že nie je relevantná, pretože zo spisu je zrejmé, že vo veci konajúce správne orgány vychádzali z (bezprostredného) pozorovania dôkazov získaných z ITP, z trestného vyšetrovacieho spisu. Zároveň najvyšší súd konštatoval, že sťažovateľ v rámci konania o rozklade nevyužil možnosť navrhnúť dôkazy, ktoré by preukazovali, že sa protiprávneho konania nedopustil.

Najvyšší súd ďalej uviedol, že námietka, že nebolo preukázané prevzatie bankovky nie je relevantná. Sťažovateľ proti tomuto konštatovaniu oponuje. Ústavný súd uvádza, že z kontextu rozhodnutia vyplýva, že najvyšší súd nemyslel irelevantnosť námietky ako takej, ale irelevantnosť v tom zmysle, že bola vyvrátená dokazovaním vykonaným za použitia ITP.

Ústavný súd považuje odôvodnenie rozsudku v okolnostiach danej veci za akceptovateľné z hľadiska požiadaviek čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi namietaným rozhodnutím a označeným základným právom nie je priama súvislosť, čo je dôvodom odmietnutia sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej.

Vzhľadom na previazanosť relevantných rozhodnutí vzal ústavný súd do úvahy aj rozhodnutia, ktoré predchádzali rozhodnutiu najvyššieho súdu. V odôvodnení personálneho rozkazu je po popise skutku z hľadiska dokazovania uvedený len zoznam dôkazných prostriedkov. Rozsiahle rozhodnutie o rozklade (porov. § 243 ods. 3 zákona o štátnej službe príslušníkov PZ) však už obsahuje podrobný opis a hodnotenie dôkazov, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie, vrátane toho, že poradná komisia sa osobne presvedčila prehliadnutím ITP, že skutok sa naozaj stal, tak ako to je uvedené v personálnom rozkaze. Taktiež sa tam konštatuje, že uvedené dôkazy boli získané zákonným spôsobom s povolením krajského súdu. Možno teda uzavrieť, že správne súdy akceptovateľne a bez arbitrárnosti potvrdili rozhodnutia správnych orgánov.

Z uvedených dôvodov podľa názoru ústavného súdu nemožno právny názor najvyššieho súdu v napadnutom rozhodnutí hodnotiť ani ako arbitrárny, ale ani ako zjavne

neodôvodnený a preto ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. novembra 2008